

Szerkesztői iroda:

Kossuth Lajos utca (Máriafly-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hónapra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Készíratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó hivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferenc utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklam sora 2 horona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyiltéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

A vármegyei pénztárak és számvevőségek megszüntetése.

Kolozsvár, jan. 14.

A belügyminiszter a vármegyei pénztári és számvevőségi teendőinek ellátásáról, még a múlt év folyamán, egy törvényjavaslatot nyújtott be a képviselőházhoz.

A javaslat általánosságban elfogadott, a részletes tárgyalás folyó hó 16-ára van kitűzve.

Az eddigi tárgyalásokból ítélve, a javaslat sorsa el van döntve. Mielőtt törvényé lenne, a számvevő elnök részéhez egy pár megjegyzést fűzök.

Ezen javaslat 4. §-sa a számviteli és ellenőrzési teendőket — a vármegyei számvevőségek megszüntetése mellett — jövőben a kir. pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségek ruházza. Ezen teendő az államszámvitelről szóló 1897. évi XX. t. cz. rendelkezései értelmében és a kiadandó utasításokhoz képest teljesíthető.

Ezek a számvevőségek — közigazgatási segédzolgálat tekintetében — a kir. pénzügyigazgatóságoknak vannak alárendelve.

Ezen javaslat 7. §-sa szerint ezen az alárendeltségen kívül, a vármegye alispánjának, az árvaszéknak és a járási számvevők — a főszolgabírnoknak is alá lesznek rendelve. Ugy az előzetes, mint az utólagos ellenőrzés tekintetében önállóan működnek és működésükért a számvevőségi igazgató útján csak a pénzügyminiszternek felelősek. A javaslat 10. §-sa szerint a a vármegyeinek, a költségvetések, zárszámadások megállapítása, vizsgálata tekintetében fennálló joga, különösen az utalványozási jogkör, jövőben is meglesz és ezeket a jogokat az állami kezelésbe vétel nem érinti.

Az államszámvitelről szóló 1897. évi XX. t. cz. huszonnégy évig készült, a míg annak 44. §-át megállapították.

Meg van annak minden betűje vitatva és minden rendelkezése alapos megfontolás eredménye.

Ezen törvénynek a 86. §-a a következőképen szól:

„Az állami vagyon és jövedelmek kezelésének igazgatásával megbízott, valamint az utalványozási joggal felruházott hatóságok mellé számvevőségek rendeltetnek.”

Ezen törvényszakasz értelmében az utalványozási joggal felruházott hatóság, az alispán mellé, számvevőséget kellene rendelni.

A helyett tehát, hogy a vármegye utalványozó hatósága mellé egy olyan számvevőség rendeltetnék, mely működéséért a belügyminiszternek lenne felelős, vagyis a számviteli és ellenőrzési hatáskör a belügyi tárczához maradna: át konfiskálhatik ez a hatáskör, a pénzügyi tárczához.

Ugy látszik nagyon szeretjük a közös ügyeket. Ennél a javaslatnál is egygyel gyarapodunk.

Alispánok és kir. pénzügyigazgatóságok egy közös számvevősége lesz, úgy hogy a pénzügyminiszter parancsol.

Ha már közös az alispánnal, miért nem parancsol neki a belügyminiszter is?

A javaslat ellen többen felszólaltak, több oldalról támadták. Azon csodálkozom, hogy számviteli alapon miért nem kifogásolják?

Ugy a javaslat, mint a nyilatkozatokbólcsen hallgatnak arról, hogy mi lesz a vármegyei alkalmazottak jövőjével. Például mi lesz egy olyan pénztárnokkal, kinek jelenleg 2800 korona 2200 korona fizetése, vagy mi lesz egy olyan főszámvevő, kinek jelenleg 3200 korona 2200 korona fizetése van, 8—10 éve hivatal főnök, milyen minőségben és rangfokozatban fogják elhelyezni?

Szász Károly,

Kolozsvármegye főszámvevője.

Politikai hír.

A T. Ház munkaprogramja.

Budapestről vett értesüléseink szerint a csütörtökön, január 16-án, újból megnyitott képviselőházi tanácskozás első napi programját a szünet előtti utolsó ülésen megállapították már. Ezen az első ülésen a megyei pénztárakról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásával fognak foglalkozni. A jelentések egész sora előzi meg a csütörtöki munkarendet. Apponyi Albert a szünet közben érkezett feliratok és kérvények bemutatásán kívül, elfogja terjeszteni az elnökség bejelentéseit. Jelentést tesz az elnök Molnár Antal elhunytáról és a szamosújvári kerületben az új választás elrendeléséről. Az abruddányai kerület volt képviselőjének, Ebergényi Sándornak a lemondását ugyanezen az ülésen jelenti be az elnök, egyúttal valószínűleg bemutatja a kerület új képviselőjének T. Sza Kálmánnak a mandátumát, minthogy az abruddányai választás január 15-én lesz és a mandátum esetleg már másnapra megérkezhetik. A Kuria munkálkodásának eredményeképpen is több jelentés kerül erre az időre a képviselőházhoz azokról a határozatokról, melyek által a Kuria mandátumok elleni panaszokra a vizsgálatot elrendelte, avagy a kérvényezőket elutasította, továbbá a décsi mandátum megsemmisítéséről szóló jelentés.

A mária-radnai mandátum.

Budapest, jan. 13.

A mária-radnai kerületben 1901. okt. 2-án lefolyt képviselőválasztáson két szabdelvűpartú jelölt küzdött a mandátumért: Vancsó Gyula, az előbbeni képviselő és Boku Széver. A választás eredménye az volt, hogy Vancsó Gyula 987, Boku pedig 206 szavazatot kapott s így a kerület képviselője 731 szavazattöbbséggel Vancsó Gyula lett.

A kisebbségben maradt képviselőjelöltek hűvei petíciót támadtak meg a választást, s a kérvényt ma tárgyalta a kir. kuria I. választási tanácsa Paiss Andor elnöke alatt.

A petíció elutasítás és megvesztegetésről szól.

A tárgyalás elején Vancsó Gyula képviselő szólalt fel. Talán csodáltsanak látszik, — úgy mond — hogy mint megválasztott képviselő, személyesen szólalok fel, de úgy értelmezve a törvényt, a hogy én magyarázom, kötelességemnek tartom, hogy személyesen vegyem kezembe a védelem fonálát. Némek saját reputációm érdekében tartom ezt azik ségesnek, hanem annak a választókerületnek érdekében is, a mely bizalmával felruházott. A kérvény ellen emelendő alaki kifogásaimat meghatalmazottam fogja előadni.

Dr. Kell Lipót választásvédő előadja, hogy a petíciót 10 választónak kell aláírnia. Ennek a követelménynek a kérvényező lát-szólag megfelelték. Amde a 10 aláíró között 3 van olyan, a kik a megválasztott képviselőre szavaztak, holott ezeket a törvény világosan kizárja a kérvényezés jogából. Bemutatja az alispán bizonylatát, mely szerint az aláírók közül hárman Vancsó Gyulára szavaztak.

A kérvényező meghatalmazottja tagadja, hogy az aláírók aznoka volnának a Vancsó Gyulára szavazott választókkal. A kerületben ugyanis több hasonlóvá választó van.

A kuria hosszas tanácskozás után, a választásvédő által emelt kifogás dolgában elrendelte a bizonyítási eljárást. Kimondotta, hogy a kifogás alaposságát a választásvédő tartozik igazolni. Megállapítandó a bizonyítás során, hogy kik szavaztak Vancsó Gyulára és kik írták alá a kérvényt.

A katolikus autonómiai kongresszus.

— Negyedik nap. —

Budapest, jan. 13.

A kongresszus mai, negyedik napján gróf Szapáry Gyula elnököl. A tagok ma nem jelentek meg oly nagy számmal, mint a múlt napokban, a megjelenek azonban élvezték, tüzes vitákat hallhattak. Hortoványi József volt az első felszólaló. A kisebbség ismeretes álláspontjára helyezkedett: nem fogadta el a bizottság javaslatát tárgyalásra. — Bárd Andreánszky Gábor főleg abban találta az okát, hogy még mindig nincs autonómia, hogy a katolikus közvélemény érzéketlen az ügy iránt. Ennek az oka viszont a saját magatartásában keresendő.

Sághy Gyula Deák Ferencnek amaz ismeretes mondásával kezdte: Ha mellényünkkel rosszul gomboljuk be újra kell kezdeni az egész gombolást, mert csak így lehet helyrehozni a hibát. Ilyen az autonómia is: elől kell kezdeni a munkáját.

Hivatkozott arra, hogy az 1881-iki protestáns zsinat és a kormány közt is volt különbség, mégis elsimultak az ellentétek, mivel mind a két fél engedett. — Különben a mostani országgyűlést megnyitó trónbeszéd is utal arra hogy katolikus autonómiának kell lennie. Nem fogadja el a bizottság javaslatát.

A következő szónok, Dudek János nyitai kanonok tüzese, vehemens beszédével nagy hatást ért el. Támadta Apponyit, a 27-es bizottságot, a kormányt és más tekintélyeket. A szónoknak kijutott az éljezésből, a tapsból s igen sokan gratuláltak neki.

Gróf Zichy Vilmosz szinte nem találta elfogadhatónak a bizottság jelentését. Közte és Apponyi Albert között némi kis polémia volt.

Az utolsó felszólaló Molnár János volt.

A hunyadmegyei

történelmi és régészeti társulat gyűlése.

Rendkívül érdekes volt a hunyadmegyei történelmi és régészeti társulat Dévántegesparton tartott közgyűlése. Elegáns urnák, notabilitások, előkelő társulatok küldöttei, lelkes ifjak szorongással megvárakoztak a kasszinó nagytermét s osztatlan figyelemmel hallgattak az ott előadott érdekes és tanulságos tárgyakat.

Dr. Kuun Géza gr. elnök gyöngékedése miatt akadályozva volt a megjelenésben. Ennek folytán a gyűlést Réthy Lajos kir. tanácsos tanfelfelügyelő vezette. Jelen voltak azon gr. Bethlen Miklós főispán, Mara László alispán, Jósika Lajos br. Tégla Gábor főigazgató, dr. Veress Endre útkár, dr. Krenner Miklós tanár, László Zsigmond ny. tanár, I. sekut: Antal ny. polgármester, Beke Ferenc ny. irodavezető, Kolombán Samu képvis. tanár, Makray Aladár árvaszéki elnök, Szentiványi Lajos a Déva és Vidék szerkesztője, Pap Domokos törv. elnök, Vell György segédtanfelfelügyelő, Borostyán Béla főrel. tanár, Br. József főispán titkár, Szirtes Henrik főrel. tanár, Gillingner János főrel. tanár, Jeauplong József főrel. tanár, Buda Imre lakarekpenziári ellenőr, Pogány Béla m. főjegyző, Botyán József főrel. tanár, Malland Oszkár főrel. tanár, László Ignác igazgató, Pais Elek főrel. tanár, Fogolyán Sándor főrel. tanár, Kis József áll. tanár, Batori Armin főrel. tanár, Apáthy Árpád tisztifőgyász, Tóth Ferenc főrel. tanár, Zádor Károly a „Hunyadvármegye” szerkesztője, Vályi Ferenc orv. tanár, Hartmann János for. tanár, Muzsnay Béla polgármester, Hátszeg, Barna Bertalan mérnök, Diósi Venczel Sámuel rabbi. És még sokan a megye hivatalnokai köréből.

A tudományos akadémiát és a történelmi társulatot Tégla Gábor képviselte. Dr. Versényi György tanár az Emke és a közepek tanár egyesület képviselőjében jelent meg. Kuszó István múzeum ör az országos történelmi ereklie múzeum képviselőjében, Muzsnay Béla Hátszeg város fiatal jeles polgármestere pedig a város képviselőjében jött el a gyűlésre Berzevici Albert val. bel. titkos tanácsos, a múzeum ör és könyvtárak nevében táviratilag üdvözölte a munkás együletet, a többi hazai tudományos egyesületek táviratilag tolmácsolták üdvözléseiket.

Előzők megnyitójában sajnálattal említi fel, hogy az egylet fáradhatatlan alelnöke Solyom Fekete Ferencz alelnök is akadályozva van, betegség miatt, a megjelenésben. Ezután felolvassa dr. Kun Géza gr. v. b. t. elnök nagyrételt megnyitóját.

Ebben a kiváló tudós végig tekint az egész ország rokon egyleteiben az évfolyamán elért eredmények leletein stb. Sőt a hazai vonatkozású külföldi munkásságra is pillantást vet. Szomorúan említi fel, hogy a múzeumnak állandó és megfelelő helyisége még mindig nincs. Szeretettel említi ki munka társainak az egylet intézőinek tudományos működését a lefolyt évben. Kik között dr. Veress Endre titkár a lefolyt évben Romában s egybűt tett nagyobb tanulmányokat, irt értekes történelmi munkát. Megemlékezik Malland Oszkár, Krenner Miklós munkálkodásáról.

Tégla Gábor szerkesztette nagy értékű monográfiát külön kiemeli. Egyenként elősorolja a többi munkatársakat is és felmentti, hogy munkájuk a mai ideges korszakban nem volt hamari, hanem alapos; az élet munkája. A tagok szaporodására azt mondja, hogy az egyletben lassan gyarapodik az őrség, noha folyton szaporodik.

Eljövessel fogadták az elnök felváltott szép fejtegetéseit, melyet jegyzőkönyvbe írtaknak s az az évkönyvben közkinccsá válik.

Elnök ezután egyenként üdvözli a társ egyletek v. testületek küldötteit.

Dr. Versényi György szép szavakkal felel az üdvözlésre a közép isk. tanár egyület és az Emke nevében. Örömmel látja, hogy itt a tanuló ifjúság mily lelkes példaképeket lát. Működésük az előbb lépnek, kész munkát látnak: a Emke nek.

Kuszó István az Ereklie Múzeum üdvözlését és tisztelét tolmácsolja mind az elnök, mind a társulat iránt. Az elnök ért-

kes meggyőző beszédével foglalkozva, érdekes fejtegetéseket tesz, mit külön köszönik.

Muzsnay Béla polgármester Hátszeg város képviselője megköszönvén a figyelmet, mint a vármegye legkisebb városa, közönségnében üdvözli az együletet. A város — mely a határáztól 30 kilométerre van, küzd a hazafias eszmékért. Egyesülni kíván a munkában és haszaszeretben társulat tagjaival. Az alapítók szóra lép. Eljövés.

Ezután dr. Versényi György felolvasta Márky Sándor egyetemi tanár „Hunyad vármegye története” nek első kötetéről szóló ismertetését. A gyönyörűen megírt ismertetés és mély benyomást keltett, Márkit megjelözte és táviratilag üdvözölte a közönség.

Dr. Krenner Miklós olvasott fel ezután szemelvényeket egy nagy gondolat, sok tudással, éles és széleskörű látással megírt műből, melynek címe „Mátyás király a Monarchikus eszmében.”

Az értekes tanulmány felolvasott rész leteért eljövessel jutalmazta a hallgatóság és elismeréssel honorálta az elnök.

Ezután a gyűlés tárgysorozata következett.

A társulat évi jelentését felolvasta dr. Veress Endre titkár.

A múzeum állapotáról Tégla Gábor múzeum igazgató tett jelentést.

A tárgysorozat többi pontjai is észrevétel nélkül folyt le.

Gyűlés után Tégla Gábor főigazgató hívta meg a vendégeket. Innen kimentek Maros-Némethi dr. Kuun Géza gróf elnökhez. E kirándulásról külön fogunk referálni.

Hon ismertető és ismeret terjesztő társulatok működése.

Kolozsvár, jan. 14.

Vonzó és értekes felolvasások voltak azok, a melyek Déván a történelmi és régészeti társulat 22. évi közgyűlésén vasárnap elhangzottak.

Ez a közgyűlés a tartalmas elnöki megnyitással, a felolvasásokkal kiemelkedett a megye szűkebb határaitól. Valóban úgy érezték egy pillanatra azok a kik ott jelen voltak, mintha az erdélyi részék tudományos és ismeretterjesztő mozgalmának Hunyadmegye, Déva lenne a központja.

E benyomást az a finom elme élről, tapintatról, mely és széleskörű tudományos ismeretről tanuskodó vezető is idézte elő, melyel a társulat elnöke, dr. Kuun Géza gróf, valóságos belső titkos tanácsos rendelkezik, a kinek tudományos ismeretei európai színvonalon állanak, munkássága példás és a kinek vezetői talentuma olyan szerencsés, hogy az általa kibontott lobogót járlatlan utakon is lelkesedéssel követik hűvei.

Dr. Kuun Géza grófnak elnöki megnyitása most is figyelmet keltő, tartalmas volt. Az országos történelmi ereklie múzeum képviselője, a midőn felelt a gyűlést vezető elnök Réthy Lajos kir. tanácsos tanfelfelügyelő üdvözlésére a megköszönte azt, azonnal hivatkozott is a Kuun Géza gr. elnök megnyitójában foglalt tételre és az tanulságokat vont le azokból.

Mindenek előtt örömet fejezte ki ama szerencsés körülmény felett, hogy a társaságon kívül dr. Kuun Géza grófot Kolozsvár is és az egész erdélyi részék közönsége magának vállalhatja. A kegyelmes ur az EMKE-nek diszaltuk a elől és az Erdélyi Irodalmi Társaságnak is. Már ez a két körülmény kedvező alkalom arra, hogy mi Kolozsváriak szervező tiszteljűk, tanácsaiból okulást, utmutatásból pedig irányt nyerjünk.

A hunyadmegyei történelmi és régészeti társulat, mint ez a közgyűlés is éleken bizonyítja, a tudományos ismeretek népszerűsítésének erős fényt tud gyújtani. E fény intenzív erője keresztült hatol a vármegye vastag falán, sugarai átverednek Erdély bércein és borzongják az egész országot. A társulat önkényei, melyek egész közel hozzák a társulatot a rokon egyletekhez s a melyek az ismeretek népszerűsítésére befolyhatnak, átvölíthetők és éleken bizonyítják. De a folytonos fejlődés egyúttal a figyelmes szemlélő előtt arról is tanúságot tesz, hogy eme kiadárnyótt évről évre többletéből technikai kiállítás a helyi nyomda mű iparát is színvonalra emelte.

Ez a társulat nem azt nézi, hogy kinek van diplomája, hogy bevették a czéhbe, hanem azt nézi, kinek van esze, szíve, lelke, a melyek harmónikus munkájával eme szabad liceumban ismeretét bővítheti és hozzá járulhat ahhoz, hogy hasznos munkája legyen e nemes gárdának. A mint ilyen talál, besorozza; az ismeretek csarnokába bevezeti s ha munkát kér foglalkoztatja, utbaigazítással látja el, lelkesíti és elismeréssel jutalmazza, a mikor csak erre alkalom és mód nyílik.

Igy alakult meg hajdan, még a sötét korszakban az Erdélyi múzeum egylete is. Erős karu, áldozatkész férfi állott az élén néhai Miklós lora grófnak. Csakhamar központjalelt ez azokak, a kik hazafiaszűnkét tüzetesen ismerői és ismertetését széles körben elő-

mozdítani törekedtek. Az előjárók nem czéh-rendszert alkottak, hanem az erők szabad érvényesülésének szellemi köztaarságát toremítették meg épen az elnyomatás korszakában. Ennek köszönhető az az élekenlendület, mely megidult s az a hasznos munkásság, mely az első évek eredményeiként ma is fudamentumát képezi a tovább működésnek.

Pájdalom, az alapító gróf néhány évvel az alapítás után elhunyt. A „hálás utódok” pedig az általa kitűzött iránytól eltértek. Az országos egylettel a lelkes hűvek visszariadtak, a népes köztaarságok kizárólag a diplomások kevés tagot számláló kicsi czéhbe váltotta fel. Az országos gyűtemények tan-szerárakká degradáltak s mint ilyenekhez a közönség nem juthatott hozzá, a hallgatók pedig csak az őket érdeklő csoportokat szemlélték meg.

Most itt is derengeni kezd egy új nap hajnala „Remélni lehet”, hogy talán régi hírét, régi dicsőségét a nagyközönség szolgálatában visszavája.

Mindenesetre óhajtanó lenne az, ha azok, a kik egy-egy megyében a születés, a vagyoni helyzet, a szellem erre képessé tesz, élére álljanak az egyes megyékben a hasonló mozgalmaknak, mikép azt dr. Kuun Géza gr. ő megemléksége teszi. E megyei központok azután mint a láncz-szemek kapcsolódniának egymásba. Ekor nagy és szép eredmény követhet a történelmi és régészeti társulatok törekvéseit.

Ezek előre bocsátásával egyesülete nevében megköszönte a küldött a figyelmet, melyet irántuk tanusítanak s óhajtatást fejezte ki, vajha a dr. Kuun Géza gr. elnök szel-leme áthatná az egész országban a hasonló irányú működésre hívott lelket, hogy ezt a talajt, lelkesedéssel, szeretettel és testvéri egyetértéssel széles körben művelhessék! (Al-talános éljenzés követte a küldött beszédét s Réthy Lajos tanfelfelügyelő szívélyesen kö-szönte meg az ereklie múzeum tagjai részéről nyilvánuló ama szeretetteljes figye-lmet, melyel elnökük iránt viseltetnek és az érdeklődést, melyel a társulat működését kísérik.)

Dr. Tomka esete.

Budapestről rendkívül érdekes dolgokat ir tudósítónk az öngyilkos dr. Tomka esetéről.

A fővárosi államrendőrség ugyanis tegnap kétségteletlenül megállapította, hogy Tomka dr. maga követte el a betörést egy büntársaság segítségével. A büntársat délbán, mint, Bécsből táviratilag jelentették, már el is fogták egy Morócz József nevű budapesti illetőségű egyén személyében.

A Tomka doktornál történt betörés ügyében újabbon konstataáltak, hogy Tomkának Bécsben élő fivére december 27-ike előtt 160.000 korona értékű járadékkötvényeket akart eladni egy bécsi bankháznak, de nem tudtak megalkudni egymással. Dr. Tomka azután maga adta el december 27-én a kötvényeket. Tomka testvérét január 10-én igazolásra szólították fel, de minthogy kiderült, hogy nem ő adta el a kötvényeket, szabadon bocsátották és csak megfigyelés alá helyezték. Január 11-én újra megidéztek és ez alkalommal ellenmondásokba keveredett. Mialatt a rendőrségen volt megjött a hír, hogy dr. Tomka öngyilkosságot követett el. Ez azután megoldotta nyelvét:

Bevallotta, hogy dr. Tomka még régóta pénzavarban volt és ő segítette ki kisebb-nagyobb összegekkel, amelyek végre 85.000 koronára ruhtak. Minthogy neki is szűksége volt pénzre, ismételtén felszólította fivérét, hogy fizesse vissza pénzt. December 27-én dr. Tomka kifizette testvérének az egész 85.000 koronát és egyúttal átadott neki egy levelet az-al a kéressel, hogy csak január 6-án bontsa fel. A leveletől kitért, hogy dr. Tomka kohlotta a betörést és maga adta el Bécsben a járadékkötvényeket s ez alkalommal álszakkalt viselt. Konstatálta továbbá, hogy a pénzszekrény átfurásához szükséges szerszámokat Bécsben vásárolta. Tomka eredetileg nem mostanra tervezte a betörést, hanem csak a nyárra, amikor rendes szokása szerint hat heti szabadságra készült menni, de hitelezőinek sürgetése arra készítette, hogy tervét már most hajtsa végre.

Tomkának büntársát elfogták.

Tomkának büntársát egy ma egy órákor a főkapitánysághoz Bécsből érkezett távirat szerint elfogták. Az illető valami Marót Sándor nevű egyén. Az illető vasárnap délután fogták el és először tagadta, hogy Tomkát ismerte, s hogy egyáltalában összeköttetésben lett volna vele. — Amikor azonban megmutatták neki a bécsi

lapokat, melyek Tomka ügyvilágát tár-
gyalták, őszinte vallomást tett. Ő volt az,
aki segített a betérési ter- kidolgozásában,
sőt ő is töltött a kasszákat acélfuró-
val kifurta.

Mártha úgy akadt rá, hogy mikor
Tomka lakásán házkutatást tartottak, egy
hosszu német levelet találtak, mely az utolsó
intézkedéseket tartalmazta s aláírás „Márta
S.” volt. A bűntársát Budapestre fogják szál-
lítani.

A rendőri sajtóiroda felhárom órákor a
következő kommdnikát adta ki: dr. Tomka
Samu feljelentése folytán a f. v. rendőrség
által felderített tényállás alapján a Triest-
i Általános Biztosító Társaság család bűntette
miatta a bűnvádi eljárás megindítását kérte.
Ezen kérelem következtében a budapesti kir.
ügyészség dr. Tomka bűntársai ellen család
bűntette miatt a nyomozást elrendelte, s an-
nak teljesítése végett a főkapitányságot meg-
kereste, mire ma délelőtt a főkapitányság a
bécsi főkapitányságot táviratilag megkereste,
hogy az elhunyt dr. Tomka Bécsben lakó
fivérét, Marót (Klein) Sándort tartóztassa le.
Ezen letartóztatás megtörténetéről a bécsi
rendőrgazdóság ma délután 4 órákor érte-
sítette a főkapitányságot.

Levél.

Műkedvelői előadás és táncz.

A bonchidai közönség által rendezett
játékonyozású műkedvelői előadás, melyet táncz
követett január 11-én szombaton folyt le fá-
nyes sikerrel. Először a bonchidai dalárdá
énekelt hazafias dalokat meglepő eredmény-
nyel. Ezt követte a „Virágakadás” című
vigjáték, melyet a szereplők: Prefort József
(Kovács), Kántor Juliska (Mártha), Vallner
Gizella (Nelli), Korompay Kornél (Adám),
Nagy Sándor (Laci), Biró Etelka (Kati), vá-
rakozáson felel jól játszottak. Ezután a „Mi-
nisterelek bálja” című vigjáték következett,
melyben: Ibrányi Albert (Kovács), Biro Etelka
(Lotti), Kántor Juliska (Eli), Praszt József
(Tollegi), Nagy Sándor (házmester), a közö-
nség egész végig derűslegbe tartották. Fel-
vonások közben Deskalovits Miklósné urnő
zongorán preis játékaival kötötte le a közö-
nség figyelmét.

Az előadást táncz követte reggel 8
óráig tartott, az 1. és 2. osztály 35 pár tánc-
szolt. Jelen voltak: Vajna Istvánné, Vida
Józsefné, dr. Grünwald Lórné, Gutkovszky
Józsefné, Simkovits Jánosné, Onosy Lászlóné,
Toczauer Károlyné, Simkó Györgyné, Laka-
tos Dónesné, Szász Ferencné, Veres Béláné,
ösv. Markovitsné, Deskalovits Miklósné, Ko-
vács Árpádné, Obicz Gyuláné, Praszt Józ-
sefné, Muradin Kristófné, Bauch Györgyné,
Gaál Sándorné, Biró Gáborné, ösv. Kovács
Károlyné, Kovács Jánosné, ösv. Szabó Fe-
renczné.

Leányok: O. Veress Mariska, Farkas
Papi, Szász Lujzika, Gutkovszky Adél, Lu-
dovszky Ludmilla és Doli, Kántor Juliska,
Biró Etelka, Vallner Gizika, Korompay Kor-
néla, Veszely Irma és Anna, Kovács Otília,
Gaál Ilona, Horváth Katicza, Onosy Adol-
fina, Barabás Katicza, Felszeghy Ilona, Si-
nkovics Teréz, Markovics Böske, Némay Jolán.
Gróf Bánffy György védnököt gr. Bánffy
Miklós orsz. képviselő képviselte. A mulatság
sikerében való buzgólkodást elismerést ér-
demel a rendező bizottság s különösen Ta-
más Károly polg. isk. tanár a dalárda s a sz-
njáték vezetője, ki fáradságot nem hímelve,
igyekezett a sikert előmozdítani.

A vendégek elszállásolásában Vajna
István és Szotjory József dícséretet érde-
melnek.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1902. Januárius 14.

A sir Allan felesége.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” részére fordította Amica.

XXV.

(Folytatás.)

(52)

— En oly boldog vagyok! — sugta
édas hangon. És papa szeretni fogja őt a
miért engem ily boldoggá tett.

A doktor megrettent. Az öreg ügyvéd
szavai eszébe jutottak. Vajon elkérte zárta
be az istállója ajtaját?

Champerowna Rogernek nem adott az
örömtől, hogy leánya a legnagyobb pártit
nyerte meg, a hogy ő képzelte. Már ez is
elég rossz nézet volt előtte; de a dolgok
valódi állását még csak nem is gyanította.
És most nem tudott szavakat találni melyek-
kel leányának válaszoljon. Gyöngéden meg-
csókolta és aztán lement a dolgozó szobá-
jába és azon gondolkodott, hogy mit kellene
tenni.

Miután a baj megtörtént, felesleges
volna Minni elküldeni — gondolta magában.
Az egyedüli dolog az volt, hogy a gróf mult
jából próbáljon valamit megadni.

— Nem adom neki a gyermekemet
csak abban az esetben, ha múltára vonat-
kozólag ki tud elégíteni, mormogta magában.
Lukács néznie a koporójában az ő kedves
arczára, mint hogy a gróf elhanyagolása
mellett hervadni lássam. Én tudom, hogy az
mi és ő benne kételkedem. Nem tudott mást

Még valami a sz. Antal kenyé- rének intézményéről.

Januárius 14.

Vettük a következő sorokat:

Az „Ellenzék” f. hó 9-iki számában
történt felszólalásomra, nem kis meglepés-
képpen, ugyanezen lap 11-iki számában csa-
folat, vagy feleletül, a szobán levő intézmény
vezetősége elszámol a sz. Antal szegényeinek
vagyonával. Elszámolni valami vagyonról igen
könnyű, elkölteni még könnyebb. A nagy-
közönség és az, ki annak nevében az ügy
megvilágítása érdekében a lap hasábjain fel-
szólalt, nem kíváncsi arra s nem azt akarta
tudni, hogy hány drb. „Sz. Antal Lapját”
osztottak ki az óvári templomban, sem azt,
hogy az érdekeltek hogyan tudnak összeadni,
valamely összeget évek múltán miképp tud-
nak elszámolni, hanem a magunk és nagy
közönség szempontjából s megnyugtatóként
tudni akartuk azt, hogy kik kezelik azt a
pénzt? Egyes ember-e, vagy többen? Hol
van az a testület, mely erkölcsi súlyával te-
kinthet ad ez intézménynek s mely a keze-
lés, a segélykiosztás tekintetében minden
gyanút elhárítva, megőrzi egy ilyen jótékony
intézménynek rimbuzását? Erről az említett
válaszban egy szó sincs, minthogy ilyen tes-
tület tudvalevőleg nem is létezik. De hát ki
számolhatott el akkor azzal a pénzzel szeg-
gel? Hiszen általánosan ismert jogi fel fogás az,
hogy egyes ember minden nyilvános ellenör-
zés nélkül közvagyonot nem kezelhet, annál
kevésbé nyugtathatja meg magát és a nyil-
vánosságot a látatlanból előhozott száma-
dok felsorolásával.

A nagyközönség tehát megnyugtatta
nincs, s nem is lehet. S nagyon csodálom
ha azt hitetjük el magunkkal, hogy elhatat-
hatatlannak vagyunk, s a nagyközönség teljes
megelégedését bizalmat önmagunkban
föltétlenül ösztönösítjük. Ez hű ábránd,
melylyel saját magunkat csaljuk meg. Assent
tűnnek pedig ártunk. Legyen világosság! Sz-
njünk meg ebben az ügyben a titokzatos-
ság. A magán karakterű kezelés veszedel-
mes; kétérdősé, bizalmatlanság tesz az
ügy iránt, s találgatásokra ad okot. Egy em-
ber csak egy ember, s még kétség nem elég
arra, hogy ilyen ügyben döntsön s a nagy-
közönséget megnyugtassa. Szélesebb körre
kell kiterjeszteni az intézményt, s akkor több
embernek összevetett véleménye helyesebb
mederbe fogja terelni az ügyrendet, az eljá-
rás nem egyoldalú, s mint az a jelenben
van korlátolt.

Ez jónak van nyilván és hajlamosított
követelmény. Egy a társadalmi szegényei
nyomorgóinak gyűje. Az ők ügyét pedig ma-
gukra teszi a szívekből még egészen kiem-
halt emberbaráti szeretet. Az a vagyon, me-
lyet a sz. Antal neve alatt összehord a val-
lásos kegyelet, a szegények vagyona. S bár
nem volt ezúttal az ügyet hírlapi polemia
tárgyává tenni, tollunkat le nem tesszük ad-
dig, s nem szüntetünk meg szavunkat ott a
hol kell fölemelni: míg ez ügy rendezve nem
lesz oly módon, mint azt követeli a termé-
szet s jogrend, s társadalmi életünkben né-
külözhetlen méltányosság.

Egyleti élet.

Az orsz. középiskolai tanárregyesület ko-
lozsvári köré januáriusi felolvasó ülést csak
a hónap második felében, 25-én délután tart

hatja meg. Felolvas dr. Richter Aladár egy-
tanár és dr. Filip Gyula orvos.

A Dávid Ferenc Egyetl vasárnap dé-
lután kiváló szép és nagy közönség előtt tar-
totta meg az idei első felolvasó gyűlést. Az
előző szöveget Ferencz József püspök és
Fekete Gábor kir. táblai elnök foglalták el.
Fekete Gábor, mint egyleti alelnök rövid al-
kalmi beszéddel nyitotta meg a gyűlést. In-
dokolta az ily vallás-erkölcsi irányú felolva-
sásokat nagy jelentőségét. Páky Lajosné urnő
„Emlékezés Rómára” ez. slatt törtött egy
rendkívül érdekes rajzot Rómáról az új ól és
a régiről. Az új nem melő a multhoz, me-
lyet a nagy pápák a maguk és a művészet
dícsőségére pazar fényvel, a teremő mű-
vészet remekeivel halmozott el. A romok sok
helyen fájóan emlékeztetnek az enyészetre,
a szt. Péter templom, a Vatikán és sok
más műremek áll régi pompájában, igaz, hogy
a világhírű templom nem is annyira az áhi-
tatot ébreszt, mint inkább a képzőletést, a
bámulatot az egyházi hatalom iránt, a mely
földi dícsőségben is meg tud nyilatkozni.
Sajnosan érezhető Rómában az állam és egy-
ház folytonos harca, de már ez is be fog
végződni, mert az egyház be fogja látni on-
nak szükségét. A felolvasónő oly élénk vo-
násokkal rajzolt, hogy hallgatói együtt elvez-
ték vele egy kedves ut ritka látványosságait.
Számos képet mutatott be az ismeretlen he-
lyekről. A hallgatóság hatalmas élénkséggel
és tapsal jutalmazta a felolvasót. Grätz Mór
ev. lelkész Jézus vérvonásáról tartott nagy-
becsű bibliai felolvasást. Kimutatta a Jézus
családjára vonatkozó adatokat, melyekből két-
ségtelen, hogy Jézusnak idősebb és ifjabb
fiú és nőtestvérei voltak, a kik azonban nem
máltányolták prófétai nagy testvérüket. Jézus
ezek helyett az egész emberiséget tette és
fogadta testvérvé. Nagy jelentőséget tulaj-
donított felolvasó annak, hogy Jézus úgy szem-
léltetjük, mint emberitársat, mint családtagot,
testvért, mert így hatása sokkal nagyobb és
bizó yosabb. A felolvasót a közönség érde-
kölőssel hallgatta, lelkesen méltányolt. Az
ifjúsági énekkar Izai Márton énektanár ve-
zetése alatt egyházas kardalokat énekelt. El-
nök a közönség üdvözlésével zárta be a si-
került gyűlést, melynek folytatása lesz.

SZINHÁZ.

Troubadour. A tegnapi Verdi klasszi-
kus operáját ugratták be a műsorba a könnyű-
vérű Bibliás asszony helyett. Üröszögtől ási-
lózó nézőknek hallgatni a nagy ópera szép,
dallamos áriáit. Az előadott opera nehe-
ségekkel nagy sikerrel küzdött meg. Udvardi
Emilia, a színház nem rég szerződött éne-
kes tagja. Erős, átható hangja, lezámítva a
játékbeli kezdetlegességeket, most is szépen
érvényesült. Mellette Fenyvesi Margit, Mezei,
Várdyné, Kassai tüntek ki. A kar pompásan
működött.

Teréz kapitány. Bisson—Planquette új
operettje pnteken a következő szereposztással
kerül színpadra:

Vardeuil — Deszéri Gyula.
Teréz — Z. Bárdi Gabi.
Hermine — K. Árpási Kata.
Marcelline — Fenyvesi Margit.
Bellegard — Vecsei Géza.
Sombreiro — Kassai Károly.
Tanczad — Papp Miska.
Duvet — Gyöngyi László.

— Oh, valószínűleg tévedést csináltam!
Nowellné volt, vagy Marcia; vagy Dewarné
volt? A három közül valamelyik mondta,
hogy a gróf Harlech szeretője volt. Allan, ne
legyen feltékeny!

Lady Gertrud az Allan karjára tette a
kezét és az még mindig ott volt, midőn Netta
hozzájuk csatlakozott. És látta a férje izga-
tott arcát és a Gertrud tul bizalmas attitűd-
jét.

— De trop vagyok — mondá, csufon-
dáros hangon.

A báró hírtelen elhúzódt Gertrud ol-
dala mellől, míg Netta a szobában járkált és
látszólag a legvidámabb hangulatban du-
dolta —

„Oa reven toujours á ses premiers
amours.”

Gertrudnak a szeme haragosan sik-
rázott.

— Szeretném tudni, ha vajjon ezt az
impertinenciát szándékosan követte el? —
gondolá.

Éppen ekkor jelenltek be, hogy a ko-
csi előadók és elindultak.

A társaság mulattatására sir Allan na-
gyon kevéssel járult hozzá. A lady Gertrud
megjegyzése a kételyek és fájdalmas bizony-
talanságok háborgó fenszerebe merítették. —
Ugy, tehát mindenki tudott lord Wickhamról
és az ő szerencsétlen házasságáról! Nettára
nézett, amint az komolyan állt lady Gertrud
mellett. Milyre meg volt változva! Ártatlan
vidámsága, gyermekes nevetése eltűnt, csu-
fondáros mosoly és keserű nevetés foglalta
el a helyüket.

— Szegény, drága gyermek — gondolá
a báró — milyen tövis voltam az utjában!

Ezt még fájdalmasabban érezte, midőn
megérkeztek a katólyba és Paul eleiből ment.

A gróf szokatlanul szép volt — olyan
tény, mit Allan fájo érzéssel ésmert el.

Ocsay brigadéros. Holnap páratlan
számu bérletben kerül színpadra Herczeg Ferencz
drámája, Ocsay brigadéros, a rendes szerep-
osztással.

Lear király. Csütörtökön Shakspeare estéje
lesz a színházak. Molnár László játssa ez este
nálunk először Lear királyt.

Ifj. Fromont és id. Rizler. A
következő levelet vettük:

Megyeri igazgató a multban sokkal több
leleményességet tanusított a heti másorok ös-
szállításában. Azok sokkal változatosabbak,
elevenebbek voltak, mint a mostaniak. Ha jól
emlékszem, főleg a jó és hatásos színművek
kultúrája, a melyek most teljesen hiányoznak
a műsorból.

Hogy többe ne emlísek, miért nem adja
elő az ifj. Fromont és id. Rizler című szin-
művet, melyet oly nagyon szeretett a közö-
nség s a mely most is bizonyára nagy közö-
nséget vonzana a színházba.

Egy színház látogató.

Ujabb adat a Petőfi koponyája felismeréséhez.

Megyei bál Nagy-Károlyban 1847-ben.
Szendrey Julia. Petőfi kiálló foga, mint szépség-
hiba. Mit hoz a vizsgálat?

Törökfalvi Pap Zsigmondtól, a Petőfi
Sándor egykori barátjától Nagybanjáról ér-
dekes levelet kaptunk s alább szövezerint kö-
zöljük a levelet, mely eddig ismeretlen rész-
leteket is tartalmaz a Petőfi életéből:

Nagy-Bánya, 1902. jan. 12.

Tekintetes Szerkesztőség!

Január 10-én 7. sz. a. megjelent becses
lapjában a Petőfi koponyájáról irt közle-
mény kapcsán, mennyiben tudomásomra is
hivatkozik, nehogy hallgatásom téves ma-
gyarázatokra adjon alkalmat, szükségesnek
vélem felvilágosításul megjegyezni olvasói
előtt, hogy Petőfiné a felső fogorban
észlet kiálló fogáról Jókai Már köz-
vetlen tudomását igaznak tartom.

Midőn Petőfi 1847-ik őszén Nagy-Ká-
rolyban időzött, az október 11-én tartandó
megyei tisztújítás alkalmából folyó közgyű-
lések alatt a gróf Károlyi uradalom ins-
pectora régi szobás szerint az ifjabb megyei
tisztviselőket ebédre hívta meg. A vendég-
látó házi ur kedves leánya és barátja
Szendrei Julia kedveért Petőfi is hivatalos
volt, de nem jött el. Ebéd felett ő róla is
folyván s társalgás, a háziasszony talán
neheztelenséggel, hogy Petőfi nem jött el
vagy nem a színházba, a kőltőnek kiálló
fogára, mint szépségábránra reflektált, mire
Szendrei Julia felém fordult, kérdé: Ugy-e
Petőfi Sándornak az is jól áll? Pirulva
válasz nélkül hagytam a kérdést, nehogy
ez indokot irányba terelt beszélgetés az
azt a társaság valamelyik tagja érzékeny-
ségét sértse.

Többet az időben is sokak előtt nyilván-
való volt Petőfi egyik fogának ferde kinö-
vése, a mit egyik ki nem hullott, vagy ki nem
huzott gyermek fog okozhatott.

Ezt ismervé, a fogoratra oly jellemző,
hogy a halottnak koponyáján is felismer-
hető lenne most is; de miután az újabban
felmerült híresztelés, mintha ama osztrák
katonai orvos által végzett koponya prepá-
lásker a fogak mind kihullottak, orvosi ve-
lemény szerint nem valószínű: czélszerű

lesz bevétni a jó kézre bízott vizsgálat er-
ményét.

Kiváló tisztelettel stb.

Törökfalvi Pap Zsigmond.

ny. kir. járásbíró.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, januárius 14.

— Erd. r. kath. státus gyűlés.
Rendkívüli status gyűlést tart holnap az er-
d. r. k. egyház. A gyűlésnek egy tárgya van;
az önbiztosítás beállításának módzata. Szent-
péteri János titkár u. is egy életre való ter-
vezetet készített. Ennek értelmében az egy-
ház körülből a mostani biztosítási díjaknak
megfelelő összeget a helyett hogy valamely tár-
saságnak fizetné, önmagának fizeti. Ezzel te-
remt olyan alapot, hogy annak kamataiból 10
év mulva az esetleges károk fizethetők s így
a biztosítási díj további fizetésének szüksége
megszűnik.

— A Kossuth asztaltársaság már
közölt estélyét, a mint az előkészítő ét-
et f. hó 16-án csütörtökön este a New-York
szálloda földszinti éttermében megtartja. Csak,
hogy az alkalmi beszédet nem Hangay Ok-
táv fogja tartani, közreműködését a jövő fe-
bruár havi estélyre ajánlotta fel. Egyebekben
a műsor nem szenved változást s így újból
egy tanulságos este ígérkezik a résztve-
vőknek.

— A székely vasutak kiépítése
Budapestről arról értesítenek, hogy az isme-
rtes beruházási kölcsönből az évek óta sta-
náló vasutépítést folytatni fogják. A székely
vasutak hálózata kiépítése, továbbá a had-
ügyminiszterium részéről már régóta sürge-
zett, stratégiailag igen fontos és nagyon drága
ungvályi vasut megépítése elhatározott dolog,
csak az építés körülményei vécenek meg
véglegesen megállapítva.

— Iskola látogatás. A helybeli m.
kir. állami tanítónőképző intézet IV. éves
növendékei az intézet kitűnő igazgatójának
Heirich Józsefnek vezetésével alatt a tegnapi
meglátogatatták a városi miliciei iskolát,
hol az intézet felszereléseit és berendezését
tekintették meg s az egyes osztályokban a
tanítást hallgatták meg. A vendégeket Elek
Gyula igazgató kalauzolta.

— Az angol egyházak jöve-
delme. Az angol egyházi szervezetek
között a legnagyobb és a legtekintélye-
sebb a Church of England. Ennek évi
jövedelme alapítványokból, földbirtok-
ból és a hívek járulékaiból 115,080,000
korona, aminek önkéntes adományok
révén évenként még átlag 65,120,000
korona járul, vagyis az egész jövede-
lem 165,200,000 koronát tesz ki. A
baptisták és az independentek évi
bügetje 2,000,000 korona, a wesleya-
nusoké 30,000,000 korona. A presby-
terianusok egyházának jövedelme, noha
a hívek száma csak 268,000, 5,231,420
koronát tesz ki. Az üdv hadseregének
pénztárába évenként átlag egymillió
200,000 korona folyik be, a 120,000
főre menő zsidóság egyházi bügetje
pedig 3,000,000 koronát tesz ki. Ang-
liában tehát évenként 380,000,000
korona jut egyházi célokra.

— A Vörös-Kereszt Egyetl új
alelnöke. A „Magyar Vörös-Kereszt” című
közöny írja:

A Kolozsvár városi vörös kereszt választ
mány alelnöki tisztsége László István gróf

aranyos gesztenye szín és a bőre gyönyörű.
Egészbe véve valóban igéző.

— Ő öreg asszony — válaszolá Netta
neheztelő hangon és a mi a bajt illeti, Jo-
nesnént kellene magának látni — annat van
pompás aranyos gesztenye színű haja.

A lady Gertrudra halmazott ilyenféle
dícséretet rendkívül ingerelték Nettát.

— En semmi szépséget sem látok benne
— mondá Minniek és csudálkozom —
hogy Paul annyira rajong felette nevétség-
ségi magát.

Most a terében voltak. Ez a nap egy
hosszu családós volt a doktor leányának, a
szegény gyermek alig tudta a könnyeit vissza-
tartani.

Ez a vendéglátás ő ére volt rendezvo
és mily kevés része volt benne! A gróf alig
beszél hozzá; mit fog az atyja gondolni. De
az a legkisebb része volt az ő boldog-
talanságának.

A lord Wickham öléseinek az emléke
volt az, ami most a szegény érzetével töltö-
tte el. Nettának a megjegyzéseire olyatü-
relmetlenséggel válaszolt, a mi az ő szelid
természetéhez idegen volt.

— Mit érdekel az téged, vagy engem,
hogy lord Wickham mit csinál? Ő nekünk
semmi!

Netta meglepetéssel nyitotta ki a ste-
meit.

— Lehet, hogy nekem semmi, de ne-
kem a legdrágább barátom és neki nem volna
szabad úgy flirtolni, a hogy teszi. En gyű-
lölköm a flirtokat — hát te Minni?

— Nem tudom — válaszolá a barát-
néja kitérőleg.

Minni szeretett volna vele elmenni,
és otthon lenni, hogy fájo o do atáival egy-
dül legyen.

(Folytatása következik)

elköltözése folytán megüresedvén, a választmány mult havi ülésében alelnökül egy hangulatos Mannsberg Sándor bárót választotta meg, a ki már több év óta lelkes buzgalommal szolgálja az egyesület ügyét. A központi igazgatóság átiratban szívélyesen üdvözölte a megválasztottat új tisztségében.

— **Szerenád dr. László Ernőnek.** A „Kolosvári dalkör” folyó hó 11-én este 6 óráig tartó közönségi koncertjén dr. László Ernő nagyjavát alkalmából szerenáddal tisztelte meg, mely alkalmával Kerekes István a dalkör érdemes tagja rövid, de megható beszédben üdvözölte a dalkör szeretett titkárait, melyre dr. László Ernő meghatóan mondott köszönetet azon nem remélt kitüntetésért, melyet őt a Kolosvári Dalkör rövid tükrszékének ideje alatt szerenásolt. A beszédet elvégezve után a Dalkör még egy darabot énekelt s ennek elhangzása után egyenként is jó kívánataikat kifejezve abban a reményben távoztak, hogy még számos éven tevékeny titkára lesz a Kolosvári Dalkörnek.

— **Uj politikai napilap.** Nemzetiszirni falragasok hirdetik, hogy január 15-én megindul az országos 48-as függetlenségi Kossuth-párt hivatalos politikai napilapja.

— **Hunyadmegye monográfiája.** Kiváló értékű, sok évtizedre terjedő kutatás, buvárkodás, összehasonlítás beható tanulmányozás eredményeképpen jelent meg Hunyadmegye monográfiájának első kötete. Ennek anyagi előkészítésében egész legiója vett részt a lelkes és tudomány kedvelő férfiak. A férfiakkal vállaltva dolgozott és sok tekintetben önálló eredményekre jutott a kiváló kutató: dr. Torma Zsófia is. E mű a megyének egy olyan kiváló emlékszáma, melyről évezredek történetét beszél. Dr. Kun Gábor a vasárnapi társaságban elmondta, hogy egész csoportja a művet dolgozó férfiaknak hűnyet el évtizedek folyamán. Helyüket újabb, lelkes férfiak foglalták el s az eszmén lelkesedéssel dolgoztak. E könyv a hunyadmegyei római telepnek hű képét nyújtja. Rangos tanulmány, össze nem számítható helyszíni készletek, felvételek, szemlelődések olyan szemekkel, a melyek rég lelt népek világába bepillantani tudnak, foglalta e könyv. A megye intéző férfiai még csak ezután fogják megismeroi, minő kincsért tárt kaptak e művel. Érdekes és tiszteletet kelt az a szívósság s a szakadatlanul lelkesíteni tudó képesség, a melylyel dr. Kun Gábor gr. nem szűnt meg irányítani, felosztani nyugodt hadvezér módjára a munkát és buzdítani a katonákat. A monumentális művet Téglás Gábor főigazgató szerkesztette s állította össze.

— **A szügrázásat ellen.** A „Budapesti Újságírók Egyesülete” a legutóbb tartott választmányi ülésén behatóan foglalkozott a revolver szualiztika kalózkodásával. Nagyon sok panaszkodott már az egyeület-hez azokról a visszaélésekről, melyekkel a sajlónak ezek az ördögei a könnyen hívó publikumot lépre csalják. Ime egy pár klasszikus példa:

Beküldték az Egyesületnek Lipsebit Sándor „felelős szerkesztő”-nek Magyar Pígyelő című képes társadalmi lapját, mely újsg 100 korona havi fizetést ígér minden egyes előfizetőjének, ha az a lapra tizenhat koronával egy évre előfizet. Ez a vállalat tisztán a közönség becsapására szolgál. A Képes Nemzetközi Lapok című zuglap egyik példányán Rubidó Károly, a másikon pedig dr. Szegedy Adorján szerepel felelős szerkesztő gyanánt. Előfizetőket úgy szerző, hogy dícsérő cikkeket ír egyesekről és 20 koronáról szóló nyugtát mellékel hozzá. A Népgaz című társadalmi és közgazdasági hetilap szerkesztősége az érettségizett munkanélküli javára hangversenyt hirdetett s a hangversenyről kiállított 10 koronás belépőjegyeket küldött meg egyes nemesebb embereknek, a kiknek jószívűsége s könnyen-hívóssága számíthatnak.

Az Újságírók Egyesülete bizonyára minden alkalmat és módot felhasznál, hogy a szualiztika ezen mérgező duvadit kiirtsa. Ez nemcsak az olvasó közönség, de a becsületes lapoknak is érdekpontja.

— **Ebéd dr. Kun Gábor grófnál.** Maros-Nemethyben, mint tudósítónk jelenti, meghitt társaság gyűlt össze vasárnap d. u. hogy szeretetteljes tisztelettel üdvözölje dr. Kun Gábor gr. valóságos b. tükros tanácsos elnököt csöndes otthonában, a hunyadmegyei történelmi és régészeti társulat 22 éves közgyűlése alkalmából. A társaság a társulat tisztségéből és a gyűlésen megjelent küldöttekből állott. A vendégek neveiket emlékkönyvbe jegyezték be. A kiváló házigazda ebédre hívta meg a társaságot, mely este 6 órakor kezdődött. Ebéd alatt a házi ur szép szavakkal emlékezett meg a társulatról melynek közgyűléséről 22 év óta most másodsor kénytelen elmaradni. Pedig e közgyűlések képezik ama sugarat, mely bevilágít az évi működésbe. Ez a közgyűlés ünnepnap a megyére nézve mert itt látott először napvilágot a megye monographiája. Örül, hogy a rokon egyletek figyelemmel kísérik a társulat működését. Nálunk a tudományokkal való foglalkozás, egyuttal bazafias cselekedett is. Poharat emel az Emke, középisko-

lal tanár egyesület, ereklyemúzeum és Hát-szög város jelenlévő képviselőire. Téglás Gábor a kiváló elnököt elíteli. Kun Gábor gr. méltatja ezután Hunyadmegye monográfiájának íróit és elíteli annak kiváló szerkesztőjét Téglás Gábor főigazgatót.

— **Felolvasás a városházán.** A tegnapi lapunkból nagy tárgyalmas miatt maradt ki Erdélyi Pál az egyetemi könyvtér tudós igazgatójának az iparosok és munkások képzésére rendezett ismeretterjesztő előadásáról való megemlékezés. Nagy közönség volt jelen az érdekes felolvasáson, melynek címe „A magyar népdalokról.” Az érdekes esszében a magyar népdal sajátosáival foglalkozik az előadó. A bevezetésben ismerteti a magyar nép ruházatát, mely az idők folyamán nagy változásokon ment ugyan át, de jellegét teljesen el nem veszítette. Azután szól a magyar táncokról, melyekben vissza tükröződik a magyar nép jellege. Az előadás derekát a népdalok esztétikai jellemzése képezte. Összehasonlításokat tesz a régi és az új magyar népdalok között, s fő, jellemző vonásaiban csekély eltérést talál. Érdekes adatokkal szolgált a magyarral rokon népiajok dalainak ismertetésénél. Előadásának érdekességét emelte a beszélt népdal idézetekkel egy a magyar, mint az idegen népdalköltészetből. A tanulságos előadást a hallgatóság zajos tapsal és éljen-zással honorálta. A bizottság nevében dr. Haller Károly mondott köszönetet az előadónak szíves közreműködéséért. A legközelebbi ismeretterjesztő előadás jövő vasárnap lesz s ez alkalommal Solyom János polgári iskolai tanár Szibériát fogja ismertetni.

— **Skarlát.** Bihar megyében, Nagyszalontán felütötte ez a vérszennye nyavaly a fejet. Több mint négy hónapja, hogy a legkegyetlenebb módon dühög a skarlát Nagy szalontán és borzostó paracental szedi áldozatait. Félsz, hogy mind nagyobb tért foglal el, míg végre oly arányokat ölt, mint a tavalyiban azt Kolozsvárt is tapasztaltuk. Már eddig 116 vörheny betegről szól a szomorú kimutatás és azoknak egy harmad része a betegség áldozata. Az iskolák 8 hét óta zárva vannak. Most 86 skarlátos beteg van a A betegség terjesztőitől a városban élő nagy számú kulusokat tartják. A hatóság a leg-szigorubb óvóeszközöket foganatba vette s dühögő nyavalya megakadályozására.

— **A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj együletének** kolosvári fiéjka közlebebről gyűlést tartott. A gyűlés konstátálta, hogy az egylet, habár tekintélyes tökével rendelkezik, alapszabályai nem nyújtanak garanciát sem a társulati tagok jogai megvédekére, sem a tagok tulajdonát képező egyleti vagyon kezelésére nézve. Ennek következtében javaslatot tesznek a központnak az alapszabályok módosítására, s kormányt pedig arra kéri, hogy vegye állami kezelés alá az egylet alap tőkéjét. A gyűlés Öváry János elnöklet alatt folyt le.

— **A kormánybiztos a ruthén vidékeken.** Borzáról jelentik, hogy Kazy József kormánybiztos tegnap Borza község szomorú helyzetének megvizsgálására a községbe érkezett. A kormánybiztos érdeklődött az állapotok iránt, megvizsgálta a kérelmek tárgyát s a helyszínről meggyőződést szerzett. A község örömmel fogadta Kazy Józsefet, kinél negyrentagú küldöttség tiszteltet a legszükségesebb adóügyek rendezésének a kieszközölését kérve.

— **Rablóvilág az Alföldön.** Csongrádról táviratozzák: Szombaton Kollát Lukács István tanyai gazdát hét álarcaos rabló éjnek idején a tanyáján megtámadták és csaknem halálra kizozta háznépével együtt, míg el nem adta 80 korona megtakarított pénzét. — Hasonló eset történt a mult napokban Csányon és Tömörkényen is. A csongrádi csendőrség erőiesen nyomozza a tetteseket. Mialatt a csendőrök őrzáraton voltak, azalatt este ismeretlen tetevők fölgyújtották a csendőrlakotanyát. A lakosság rendkívüli közgyűlésre készült, amelyen a csendőrség szaporítását akarják kérni.

— **Választási tárgyalások a kurián.** A kurián január hónapja a következő választási ügyekben fog tárgyalni: Január 14-én a Teleky Sándor magyar-laposi mandátuma ellen beadott kérvényt, jan. 15-én Hámory László vizáknai mandátuma ellen beadott kérvényt, január 16-án Rakossy István csernini mandátuma ellen beadott kérvényt, január 17-én Baross János csongrádi, január 20-án Kovács Pál érsekújvári, január 21-én Zichy Jenő székesfejvári, január 22-én Bedő Albert székelykeresztúri, január 28-án Reich Aladár bajai, január 29-én Váradi Károly görög, január 27-én Lend Adolf temesvári, január 31-én Samassa János képalmai mandátuma ellen beadott kérvény fogja a kúria tárgyalni. Ezeket kívül a későbbben beadott kérvények nézve a következő tárgyalási napokat állapította meg a Kúria: a Bodoky Zoltán gyulai mandátuma ellen beadott kérvény tárgyalását április 3-ára, a Molnár Jenő szentesi mandátuma ellen beadott kérvény tárgyalását április 8-ára, a Wolfner Tivadar gödöllői mandátuma ellen beadott kérvény tárgyalását április 8-ikára, a László Menyhért gergelyszentmiklósi mandátuma ellen beadott kérvény tárgyalását április 15-ikére, Brocsy László mezőkövesdi mandátuma ellen beadott kérvény tárgyalását április 17-ikére tűzte ki.

— **Arabs lovak Magyarországon.** Fadallah Mihály ezredes, a hábolnai ménesintézet vezetőjét a földmívelésügyi miniszter azzal bízta meg, Damaszkusból hozza több utat tegyen Arabiában tenyészlovak vásárlá-

sára. Az e-rekes jelentése most érkezett meg és sok érdekes részletet foglalt magában.

Fadallah november 2-án indult el Damaszkusból 16 emberből és 17 állattal álló karavánnal. Önnapi lovazás után akadtak az első beduin törzsekre Koritei községben, az Anase Ruelákra. A beduintörzs vendégszeretettel fogta a magyarokat s lovait megmutatta. Majd az Anase Hudad törzse akadtak az utasok. Lovukat vad írmekben vonultatták föl, amint nálunk szokás. A kabeked kúnál a Mheditörzs tanyázott. Ennek a törzsnek hatalmas loanyaga van; az ezredes azonban, élénk sajnálattal, a törzs lovait nem láthatta, mert az Anase Mheditörzs a sem mereőkkal háborút visel s hátszáz lovuk a csatasikon van. Az Eufrát folyó balpartján több törzset látogattak meg a magyarok és e hónap elején érkeztek Bagdadba. De mielőtt a karaván odárr, sok nékü östet szenvedett. A hébe-héba napjára lévó sivatagi kutyákban a vizet kimenték az arra járó beduinok. A szomjuság állato-embert egyaránt kínozott. Huszonnégy óráig gyötörő szomjuságban voltak részük s végre is az elcsigázott karavánnak hat teve szállította tíz órányi helyről a vizet.

A nappali hőség 24—28 fokos, az éjjeli két fokra szállott, utközben a sivatag homokfelhője ellepte az utasokat, olykor még a sátrakban is éjjeli ujjait vastag homoktakaró borult rájuk. Ezek ellenére is a karaván egészséges. Fadallah nagy elismeréssel szól a török kormány előkészítőségéről, hogy a vállalkozást nagy figyelemmel segíti, nyolcz török katonája egy tiszt vezetésével kíséri őket, amely kíséret helyénvaló is ott, ahol a közbiztonsági állapotok oly rosszak. A maport előtt két nappal egy karavánt teljesen kiraboltak. Fadallah jelentését Bagdadból, írja, honnan Bairág és Hida Ke-be-la környékéig megy még le, mert itt reméli a legjobbarabs tenyészanyagot beszerezni, Bagdadban Kasin baba, a szultán sógora, altábornagy megígérte, hogy mindenben, ami részükről kitelhetik, segítségére lesz a magyar karavánnak. Erőseken írja le az ezredes a beduin törzsek vendéglátó szívességét, azt megelőző fogadást ceremóniát, melyet el nem kerülhet, sem el nem bárhathat az, ki a civilizáció által alig érintet érdekes földön utazik.

Mulatságok.

Tea és tánc este. Mint már jeleltük, a kolosvári vörös-kereszt egylet választmánya által rendezendő, hangversennyel egybekötött tea és táncestély e hó 18-án, szombaton lesz. Az estély védnökségét elfogadták: Hegedűs Sándor keresk. miniszter, br. Bánffy Albertné, báró Bánffy Ernőné, Barcsay Domokosné, dr. Farkas Gézané, gróf Haller Györgyné, Haller Rezsőné, Prodanovics Istvánné, Trandafir Miklósné, báró Wesselenyi Istvánné, gróf Bánffy György, gróf Bánffy József, Dobai Antal, Dózsa Endre, Fekete Gábor, dr. Gidófalvi István, dr. Kiss Mór, gr. Kornis Viktor, dr. Lőte József, Merza Lajos, mérkeuisteini Márk János cs. és kir. altábornagy, Palkovics József cs. és kir. altábornagy, Szecsvay Sándor és báró Wesselenyi Miklós. A rendezőség élén állanak: báró Mannsberg Sándor alelnök és dr. Benel János titkár.

A szésvárosi ev. ref. egyesült szomszédaság f. évi. január hó 18-án a „Magyar Kaszinó” helyiségében saját alapja javára bált rendez.

A kolosvári helyőrség tisztel és katonahivatalnokai a New York szálló a/só termében a következő két zárkórú mulatságot fogják rendezni: 1902. január hó 25-én: táncestély, 1902. február 22-én hangverseny, utánna tánc következik. Mindkét mulatság esti 9 órakor veszi kezdetét.

Jótékonyaság.

Köszönetnyilvánítás. Magyar-kályáni a ref. egyház községem hálás köszönetét nyilvánítom azon magát megnevezni nem akaró szegény asszonynak, ki saját kifejezését használva, egy pár tyukjának tojásából az 1901-ik évben 80 koronát volt szives adni egyházi közszükségletek fedezésére, 50 koronát pedig épületeink helyreállítására, összesen 80 koronát. Bár egyházam sok ily névtelen tagot számíthatna. Mi nem-de a mindentudó Isten tudja, hogy mily megelégedés lelkiéke kel egy ilyen adomány után az adakozó kebelén. Fogadja ugy a magam, mint egyházam hálás köszönetét. Kályán 1902 jan. 11-én. Lőrinczy ref. lelkész.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefonutódításai és sürgöny-levelei.

A szamosújvári képviselő-jelöltek

Szamosújvár, jan. 14.
A képviselőjelölt mostanság úgy terem, mint a gomba, persze legtöbb közöttük az önjelölt.
Eddig városunk mandátumára a következő jelölteket emlegetik:
Tisza Kálmán,
Gróf Karácsonyi Aladár,
Gajzágó Ferencz,
dr. Gopcsa László,
Esztegar Gergely.
Balla Károly.

A deési mandátum.

Budapest, jan. 14.
A deési mandátumra egy újabb aspiráns van: Gajári Ödön. A jelöltek eddig tehát:
Báró Dániel Tibor,
Báró Rudnyánszky József,
Báró Thoroczkay Viktor,
Hentaller Lajos,
Gajári Ödön.

A báró Wallburg ügy.

Budapest, jan. 14.
Báró Wallburg Ernő ügyére vonatkozó iratok az igazságügyminisztertől már leérkeztek a törvényszékhez, hol a vádtanács e hó 17-én fog határozni, hogy Wallburgot kiszolgáltatják-e, vagy sem. A védelemnek dr. Pichler Győző és dr. Fürstner Gyula ügyvédeknek oly erős bizonyítékok állanak Wallburg magyar állampolgársága mellett rendelkezésükre, hogy a bíróság a kiadatás tárgyában minden valószínűség szerint elutasító végzést fog tenni.

Petőfi koponyája.

Budapest, decz. 14.
Kéry Gyula a Petőfi társaság küldötte Balázsfalván a bizottság jelenlétében megnézte a koponyákat.
Hosszu József kanonok kijelentette, hogy 1874-ben, mikor ide került, gyakran volt kezében a koponya. Alatta egy czédula volt, melyen ez a felírás állott:
Ez egy 1848 forradalmi tiszt feje.
Az idősebb tanárok mind emlékeznek, hogy Reichenberger adta, ki köztisztviselőben, közbecsülésben állott.
A koponyán a bal szemfog lényegesen elüt a többitől.
Sokkal nagyobb volt a jobbnál. Moldován káptalani nagy prépost megerősítette szintén, hogy a koponyát Reichenberger adta.
Gyakran látta a Reichenberger íróasztalán.

Reichenberger nagyon tisztességes ember volt. Fölötte áll minden gyanunak.
Kéry kérdésére, hogy oda adná-e a gimnázium a koponyát a Petőfi-társaságnak, egyik tanár azt felelte, hogy nem, mert Petőfi nem csak a magyaroké. A szabadság nagy áldosát Erdélyt is is megbecsüljük.
Kéry sürgönyözött Szana Tamásnak, hogy küldjön két antropológust, hogy a koponyát megvizsgálják.

Pártértekezlet.

Budapest, jan. 14.
Az országgyűlési függetlenségi és 48-as Kossuth-párt József-körúti párt-helyiségében e hó 15-én, szerdán délután 6 órakor értekezletet tart, Kossuth Ferencz elnöke alatt.

Kossuth Ferencz állapota.

Budapest, jan. 14.
Kossuth Ferencz javulása már annyira előre haladott, hogy nemsokára már elhagyhatja szobáit. A pártvezér több mint három hétig nem volt lakásán kívül s ugy a karácsonyi ünnepeket, mint az újévet részint ágyban fektve, részint dolgozó szobájában töltötte, megszokás nélkül vezetve a párt ügyeit. A függetlenségi-párt szerdai ülésében már ő fog elnökölni, ugyszintén résztvesz a képviselőházi ülések január hó 16-iki megnyitásán. A pártelnököt a nap folyamán számosan keresték fel s fejezték ki örömlüket a sikeres felgyógyuláshoz, valamint a vidékről is számos üdvözlő levél és távirat érkezett.

A horvát-magyar pénzügyi egyezmény.

Budapest, jan. 14.
Mint a „Kel. Ért.”-nek Zágrábrból jelentik, ottani mértékadó körökben az a meggyőződés, hogy a Budapest legközelebb összeülő regnikoláris küldöttségek, a Magyarországi és Horvátország közti pénzügyi egyezményt illetőleg most már teljes megállapodásra fognak jutni. Az új egyezmény értelmében több közös természetű állami bevétel, mely eddig nem lett arányosan felosztva Horvátországra javára fognak arányosítani, míg más bevételek, különösen a jövedékek tekintetében, melyek eddig általánosan voltak, szintén a horvátországi eredményeknek megfelelően fognak arányos felosztás alá kerülni. Horvátországra ebből 3 millió korona bevételi többlet fog származni.

Kivégzés.

London, jan. 14.
Leibenberg bur vezért, a kit Met-háen tábornok nem rég elfogott, Neumayer hadnagy meggyilkolása miatt kivégezték.
118 éves asszony halála.
Bpest, jan. 14.
Bendorsben (Erdély) jan. 4-én halt meg Szűcs Flórika 118 éves korában. Az öreg anyóka életében beteg soha sem volt. Most is egyszerűen elaludt s nem ébredt föl többé. Látását háromszor veszítette el s mindannyiszor visszanyerte. Halála idején megingt teljesen jól látott és hallott. Egyszerű, szegény paraszt asszony volt, a ki sokat nélkülözött s mégis állandóan egészséges és vigkedélyű volt.

A vadászati tilalom és a fővárosi vásáresarnokok.

Budapest, jan. 14.
Az „Országos magyar vadászati védegyelet”-hez egy idő óta mind sürűbben érkeznek panaszok a miatt, hogy a székesfőváros piacain, de különösen a vásárcsarnokokban az évnnek majd minden szakában, tehát tilalmi időben is lehet nyulat, fácánt, foglyot és másféle fajta vadat találni. A megfigyelések azt eredményezték, hogy e vadakat orrvadászok csempészik be a fővárosba a vármegye területéről. Beniczky Lajos Pestvármegye alispánja, az egyesület megkeresésére, rendeletet bocsájtott ki a fészolgabirákhoz, hogy a főváros közlebeben fekvő skülönösen a gödöllői udvari vadászterületeken fokozott ellenőrzéssel és szigorral kísérjék az orrvadászok és hurokvető garázdálkodásait, kik köztudomás szerint a keleti és nyugati pályaudvarok kikerülésével a kisebb vasuti állomásokon szoktak leszállani. Egyszersmind felhívta a csendőrsöket is, hogy a főváros közlebeben levő kisebb vasuti állomásokat kísérjék figyelemmel.

Tompa ünnep Eperjesen.

Eperjes, jan. 14.
Az eperjesi Széchenyi-kör ez év végén nagyobb szabású Tompa-ünnepet rendez, mely alkalommal emléktáblával fogja megjelölni azt a fűtőcsai házat, a melyben Tompa Mihály 1885-ben mint a Péchy fiuk nevelője lakott. Az ünnep alkalmára Csevegy Gusztáv, a kör irodalmi szakválasztmányának elnöke és a Petőfi-társaság tagja fogja a Tompát dicsőítő ódát megírni. A Széchenyi-kör 1903-ban hasonló emlékünnepe fog szentelni Kazinczy emlékének, a ki 1781-ben és 1732-ben másfél évet töltött Eperjesen.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Felelős szerkesztő és lapfajladonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.)*

Nyilatkozat

az Újság „Pikáns akták” című cikkére.
A kolosvári kir. törvényszéknél H. A. szincésznő ellen folyamathoz tett peremből kifolyólag a kolosvári „Újság” cz. lap idei f. hó 8-iki számában egy személyemet célszatosan kompromittáló, elferdítésekkel teljes, rosszkaratú, tendencziózus cikk jelent meg.
Kijelentem, hogy azon cikknak az én magamviselőre vonatkozó tartalma egytől-egyig szemérszedett valótlanosság s egyedüli célzata, vagy az én személyem megfélemlítése, vagy a szencésznő hajhászat. A kikismeri az én egyéniséget, halmat, jelenemet, az bizonyára nem fog hitelt adni az abban foglalt igaztalan ráfogásoknak és vádaknak, mert tudja, hogy soha életemben semmi sem állott távolabb tőlem, mint épen a tivornyázás és orgiázás. — Nagyon fog csodálni H. A. szincésznő, avagy a cikket írt névtelen ur, ha azt hiszi, hogy efféle hírlapi ki-rohanásokkal jogos követelésemtől visszalépésre bírhat. Kijelentem végül, hogy ehajzsa és hivatalos titkok elárulása ellen a törvényes lépéseket megtettem.
Maros-Vásárhelyt, 1902. jan. 12-én.
Burdács Béla
gyógyász.

(59)
Teks.
Dr. Batori Endre urnak.
Az összes betegek fájálják távozását s fogadja köszönetünket és hálaunk őnteladózásáért s velünk szemben tanusított jóindulatáért. Az Isten áldja meg minden lépését.
(56)
V. T.
*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Sz. 3263—901. tkvi.

64. 1—3.

Sz. 74—1902. eln.

46. 3—3.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1901 évi december hó 6-án 35957/1. sz. a. elrendelte, hogy a mocsai kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóságához tartozó Alsó-Zsuk község telekkönyvvezetői felvett mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX. t. cz. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XXI. t. czikkben a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. t. czikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatosan a telekkönyvvezetői bejegyzések helyesbítése fogantatásaiért.

E czélból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1902 évi április hó 14-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhívom:

1. mindazok, akik a telekkönyvvezetői eljárás előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt elterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. cz. 15—18 és az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszeressék iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a helység és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilván könyvileg bejegyezve, ugyancsak ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a helység mentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. bíróság tkvi. hatóságától.
Mocsai, 1901. december hó 19-én.

Kovács István,
kir. ít. t. bíró.

Pályázati hirdetmény.

A Gyergyó-Tölgyes és vidéke takarékpénztár részvénytársaságánál a könyvelői állás megüresedvén, annak választás utján leendő betöltésére ezennel pályázatot hirdet.

A könyvelő évi fizetése 1200 korona, egyelőre két évre választatik, köteles biztosítékul 600 korona készpénzt, vagy ennek megfelelő értékpapírt letéteményezni az állás elfoglalásakor.

A könyvelőtől megkívánatik felső kereskedelmi iskola végzettsége, vagy annak igazolása, hogy valamely pénzügyintézetnél hasonló minőségben, a gyakorlat és szakismeretek beszerzésére elegendő időig alkalmazva volt, továbbá hogy tényleges katonai szolgálatának eleget tett.

A kellőképp felszerelt pályázatok legkésőbb folyó és hó 31-ig a takarékpénztár igazgató-sá-ához annyi alkalommal beadandók, mert a később érkezők nem fognak figyelembe vételni. A választás folyó év február hó 9-én fog megtörténni, s az állás azonnal elfoglalandó.

Gyergyó-Tölgyesen, 1902 január hó 8-án.

Lázár István
igazgató.

50. 2—3.

Pályázati hirdetés.

A kebli rendőrfelügyelőségnek megüresült és évi 730 korona fizetéssel járadalmazott közigazgatási végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérelmüket folyó hó 20-ig beazárolgassák a polgármesteri hivatalnál annál is inkább adják be, mert a később érkező kérelmek nem vétetnek figyelembe.

Kolozsvár, 1902. január 10.

Szavacsina Géza, s. k.
kir. tan., polgármester.

214—1901. e. g.

53. 1—1.

Árlejtési hirdetmény.

A kolozsvári F. J. kir. magyar tudomány egyetemi comp. anatomiai állattani intézet (muzeum kertben) épülete napkelet felé néző földszintes szárnyának emelete építése és berendezése, valamint a nyugati szárnyépületnek vízvezetékekkel berendezése a Nagyméltóságú Vallás és közoktatásügyi m. kir. Ministeriumnak 1901. évi 76.341. számú rendeletével engedélyeztetvén, a közműves és ezzel kapcsolatos továbbá kályhas munkákra, viz- és légszuszszvezeték berendezésére, valamint butor asztalos munkákra ezenél árlejtési pályázatot nyitattik.

Felhívom a felsorolt iparágakkal foglalkozó vállalkozókat, hogy az ezen építés és berendezésre vonatkozó tervet az egyetemi gondnoki irodában a délelőtti órákban megtekinteni és a költségvetéseket kitöltés végett lemasolni sziveskedjenek.

Zárt írásbeli ajánlataik szabályszerű bélyegzővel és 5 százas bélyegpénzzel ellátva folyó (vi) február hó 8-án déli 12 óráig alulírott egyetemi gondnok kezéhez lesznek benyújtandók. Pótajánlatok vagy később érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

Kolozsvárt, 1902 január 9.

A Kolozsvári m. kir. tud. egyetem
gondnoki hivatala.

40.—1901. sz.

55. 1—3

Bükkfa eladási hirdetmény.

A nagy-sebesi volt urbéreses tulajdonát képező erdőben 30.422—1900 sz. ministeri rendelettel eladni engedélyezett 70 k. holdon található bükkfa állomány meter szerinti egységár mellett folyó hó 19-én d. e. 10 órakor Nagy-Sebes község házánál tartandó nyilvános árverésen elfog adatni.

Bánatpénz 1400 korona.

Árvételezési feltételek a bánatpénzről a m. kir. járási elnököknek a m. kir. járási elnöknek megküldendő. Nagy-Sebesen 1902 január 11-én.

Ursz Stefán,
volt urbéres elnök.

Négy szobás

modern lakást

keresek megfelelő mellékhelyiségekkel (cseléd s fürdőszobával) az Egyetem vagy Muzeumkert környékén. Értesítést R. A. egyet. tanár cím alatt az Egyet. növényint. intézetbe kérek. 58.

Bérbe adó birtok.

Kisaknán Alsó-Fehérmegyében 600 holdas birtok 1902. évi április 24-től

hat évre kiadó.

Értekezhetni Viski László ügyvédnél, Kolozsvárt, Mátyás király tér 7. 29. 4. 6.

Házastelek sürgősen eladó

800 mtr 2400 koronáért.

Értekezhetni: Magyar-utca 64 szám. Kö-rösi József tanítóval. 32. 3—3.

ELADÓ

50 darab

Sz-Udvarhelyi Zálog Intézeti Részvény
ára darabonként 100 forint

Binder Adolf
Deés.

31. 3—3.

1902 évi április hó 1-től
a Széchenyi-téren

egy sarok bolthelyiség
esetleg

egy szoba konyhával KIADÓ.

Foglalmi hely! Értekezhetni
PÜSPÓKY MIKLÓSNAI,
főter, kereskedő.

43. 3—5.

Egy legkevesebb
négy polgárit végzett
jó családból való ügyes fiut
tanulónak felfogad

PÜSPÓKY MIKLÓS,
dívatáros Kolozsvárt.

1647. 4—5.

Teljes 4 méter száraz hántott

TÜZIFA

16—18—20 kor. kapható

STOTTER JAKABNÁL

Ferencz József-ut (Nagy-u.) 41. sz.

Telefon szám 267. 20. 6—10.

A borszéki fürdő területén levő dr. Szil-vassy-féle 1 kat. holdat kitevő

DISZ KERT,

a mely villa építésre különösen alkalmas

ELADÓ.

Bővebbi felvilágosítások Hoffmann Géza bá-nyaigazgatónál Köpecz, Háromszékmegye sze-rezhetők. 9. 3—6.

Világ-Panoráma

elsőrangú műkiállítás!

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1/a. sz.

1902. január hó 12—18-ig.

Konstantinápoly.

Minden vasárnap új sorozatok

4. 7—00.

az igazgatóság.

„Ellenzék“ könyvnyomda

„ELLENZÉK“ politikai napilap

KIADÓHIVATALA.

Kolozsvárt,

Deák Ferencz-utca 33. szám.

Telefonszám 233.

IRODALMI MŰVEK
FÜZETEK
HETI LAPOK
ISKOLAI ÉRTESÍTŐK
RÉSZVÉNYEK
ZÁRSZÁMADÁSOK
TÁBLÁZATOK
OKLEVELEK
ÜDVÖZLŐ IRATOK
BÁLI MEGHÍVÓK
TÁNCZRENDEK
KÖRLEVELEK
SZÁMLÁK
CZÉG KÁRTYÁK
ÁRJEGYZÉKEK
NÉVJEGYEK

Ajánlja az újabb időben gazdagon és a legmodernebb anyagokkal
dúsan felszerelt

Könyvnyomdáját,

mely különösen alkalmas minden olyan nyomtatványok előállítására, melyeknek az izléses külső belbecsét is emelni van hivatva; de éppen olyan csinnal és lehető jutányos árban készít mindennemű egyszerűbb nyomtatványokat is és ezeknek nemcsak csinos, hibátlan, hanem gyors előállításáért is felelősséget vállal.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesít.